

Wubbo Ockels Brandaris Prijs

Juryrapport 2015

Wie schijnt het licht dat ons de weg wijst? Wie is als een rots, doortastend en volhardend? Zonder wie was de wereld nu minder duurzaam? Wie inspireert breed tot 'reinventing the future'? Kortom, wie is als de Brandaris, een vuurtoren, ons baken op een onstuimige, rijzende zee?

Voor het antwoord op deze vragen riep de jury uw hulp in. U kon nomineren en wij danken hen die daar gehoor aan hebben gegeven. We ontvingen 15 verschillende nominaties, op 2 na allemaal andere namen dan vorig jaar. Aan de jury vervolgens de lastige doch hoopvolle taak uit die lijst de waardig winnaar vast te stellen.

Twee jaar geleden nog maar was Wubbo Ockels de eerste aan wie deze oeuvreprijs werd toegekend. Voor zijn moed, volharding en verbeeldingskracht. Ondanks de hevige strijd tegen de kanker in zijn lijf waarin hij verwickeld was, kwam Wubbo naar Terschelling om de prijs in ontvangst te nemen. Zijn emotionele dankwoord raakte ons diep. Een half jaar later overleed hij. Door de Brandarisprijs naar hem te vernoemen blijft hij toch bij ons, hier, op Springtij. Vorig jaar was dat voelbaar toen Klaas van Egmond als eerste de Wubbo Ockels Brandarisprijs kreeg overhandigd van Joos Ockels, Wubbo's vrouw. Joos, fijn dat je weer bij ons bent.

Klaas van Egmond zegt dat wij "medescheppers" zijn van onze omgeving. Het Anthropoceen legt de nadruk op de donkere kant van die medaille. Maar Wubbo zag de lichte kant. "Let us welcome the Human Age," schreef hij. Want als wij dan toch "medescheppers" zijn, laten we er dan ook wat moois van maken.

De winnaar van de Wubbo Ockels Brandarisprijs 2015 is de belichaming van dit adagium. Na de creatieve visionair en de geniale denker eren wij deze keer een uitgesproken doener. Het denken houdt nooit op, maar de problemen zijn geanalyseerd, de concepten bedacht, vele technieken ontwikkeld. Steeds luider klinkt de roep om implementatie.

Nou, daar is hij (ja, een man) al bijna 15 jaar mee bezig. Misschien zou je hem de Elon Musk van Nederland mogen noemen, zij het met meer gevoel voor humor.

Toen hij, na de verkoop van zijn succesvolle TV-productiebedrijf, jong, rijk en werkloos op de bank de kranten las, schrok hij zich rot. Hij zag zijn kinderen en dacht: als we zo doorgaan, welke toekomst wacht hen dan! Het was zonneklaar: voortaan zou hij met zijn centen en talenten de wereld verbeteren. Maar dan wel op zijn manier. En dat betekent: doen, ondernemen.

Met drie compagnons richtte hij in 2002 de 'initiëringsmaatschappij' Tendris op. De visie was even simpel als krachtig: duurzaam gedrag moet worden beloond. Impact werd de bottom line, winst een middel.

De lijst dochterondernemingen is indrukwekkend. Vaak zijn ze disruptief, zoals men dat tegenwoordig graag noemt: ze zorgen voor zenuwen in vele bestuurskamers.

Durion en Oxxio brachten groene stroom tegen lagere kosten. Destijds een absurde gedachte, maar niet voor de gebruiker. Binnen drie jaar waren meer dan 600.000 gezinnen overgestapt. De VISA Greencard werd de eerste klimaatneutrale credit card. En elektrische auto's werden geïntroduceerd in Nederland.

Maar echt bekend werd hij als de man met dat lampje.

Dat lampje was de Pharox LED-lamp voor huis-, tuin- en keukenarmaturen, in 2007 een echte noviteit. Wie heeft hem niet vastgehouden? Tony Blair, Bill Clinton, Kofi Annan, en vervolgens 2 miljoen Nederlandse huishoudens kregen er eentje. Uiteindelijk kon ook het grote Philips niet om LED heen. Inmiddels besparen gemeentes en tuinders in binnen en buitenland op hun energierekening door straten en kassen te verlichten met LED van hem en zijn partners, en wordt LED ook in Afrika en India toegankelijk gemaakt.

Zo verwierf hij zich een status als *de* groene doener van Nederland.

Bij de Telegraaf werd hij collega-columnist van Johan Cruijff. Om de week roept hij wakker Nederland op te ontwaken voor het duurzame alternatief. Bij de Telegraaf? Ja, want, zegt hij, als je het meent, schrijf je juist daar over duurzaamheid, in de meest gelezen krant van Nederland!

Hij werd een gevierd spreker die geen gelegenheid voorbij laat gaan om de mensen - met ongeëvenaarde energie, spitsvondigheid en humor - de malheid van de gestolde orde te tonen en te inspireren de toekomst te helpen heruitvinden.

Zelf noemt hij zich vaak een "nar," dat mannetje dat mensen vermaakt met grappig verpakte knagende waarheden.

Als je dingen wil veranderen is ondernemen niet genoeg. Je moet meepraten, in de politiek, want daar worden de knoppen bediend. Dus werd hij lid van alle politieke partijen om op elke partijbijeenkomst het groene geweten te zijn. Hij kandideerde zich zelfs voor de Eerste Kamer als onafhankelijke, om daar de wetgeving op duurzame kwaliteit te kunnen beoordelen. Het bracht hem geen zetel, maar wel weer even een nationaal podium. Hij werd vice-voorzitter van het Formule E-team, richtte met anderen een leerstoel sociaal ondernemen op aan Nyenrode, en schuift aan bij het SER-Energieakkoord.

Ondertussen blijft hij er met zijn Tendris-partners vrolijk op los innoveren. De VISA Greencard werd XXImo, de allesomvattende groene mobiliteitspas voor de zakelijke reiziger. Die werpt allicht een blik in de toekomst van de OV-chipkaart. The New Motion brengt laadoplossingen die elektrisch rijden gemakkelijker maken. En inmiddels zit hij ook in de productiesystemen voor algen, bron van gezond voedsel en hernieuwbare energie.

Geen ondernemerssucces zonder slag of stoot. Sommige initiatieven haalden het niet en over de tegenwerking die Tendris heeft ontmoet kunnen boeken worden volgeschreven. Maar wat bleef is brede navolging, verandering. Dat is impact. Verworven met visie, volharding en doortastendheid. LED-verlichting, elektrisch rijden, schone energie, ze zijn *here to stay*.

Het is de nar die het laatste lacht.

Het zal u allang duidelijk zijn. De winnaar is: Ruud Koornstra!

Juryrapport Wubbo Ockels Brandaris Prijs 2015 | Geschreven door Mark Olsthoorn | dd. 25 september 2015

Powered by [Arcadis](#)